

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Խորհրդի Մարմին հազարեթերի տիւն
սառն 3 բառաւ լինտէ, մայեթերին
տէ Արարհամ պէյ հազարեթերի պու-
լունտուղու հալտէ, սատրապամ հազ-
րէթերինն, Եւհզատէ պաշտտա
քեային գոնադարձա աղիմէթիւ, պիր
խալլի միւտտէթ միւլադաթտան սոն-
րա, սերասքեր բաշա հազարեթերինն
Սիւլեյմանիյէտէթի գոնադարձա պիրթ
թէրիֆ, միւլադարձի հազարեթերի ի-
լէ տախի կէօրիւլիւլա, անտէն խա-
սա օրտուլի հիւմաեռնու միւլերի Եու-
սուլի իզգէտտին էֆէնտի հազարեթե-
րինն Պապը սերասքերիտէթի տալի-
րէյի ալիլերինն պիւ աղիմէ, էֆէնտի
միւլադարձի հազարեթերի իլէ տախի
միւլադաթտան սոնրա, Սիրքէնի իւքե-
լէսինտան, իզգէտտին վաթօրը հիւմա-
եռնուլա րաթիպէն, սահիլսանէլերի-
նէ ալտէթ իթմիլէր տիր :

Խորհրդի միւլադարձի հազարեթերի,
կէչէն չարչէնպի հիւնիւ տէ, մայեթե-
լերինտէ Նուպար բաշա հազարեթերի
օլտուղու հալտէ, Թարապետա քեա-
յին ինկիլթէրա սէֆարէթխանէսինն
պիրթէրիֆ, Տէրի սառնտէթ ինկիլ-
թէրա սէֆիրի իլէ միւլադաթ իթմիլ-
լէր տիր :

— Թէրասնէի տմիրէ միրիլիւլաբըն-
տան օլուպ, մէմուրիյէթի մախսուսէ
իլէ Լօտրաքա պուլունտան Աճէտ բա-
շանըն, Տէրի սառնտէթէ ալտէթերի
էմր օլունուլ տուր :

— Պաղտատ վիլաեթի տախիլին
տէ քեային կիւլանպէր գալմադամը
օլուպ, մէմուրի իտարէյի վիլաեթի
ազալընա թալիին գըլընան սաա-
տէթուլ Մէհմէտ բաշաեռ, րիւթպէ-
յի րէֆիալի միրմիլանի թէվիթի պուլ-
րուլմուլ տուր :

— Վիլէնս սէֆիրի Գապուլի բա-
շա հազարեթերի իլէ Պէրլին սէֆիրի
Արիսթարքի պէյ հազարեթերի, տիւն-
քի կիւն հուզուրի հազարեթի բառիշա-
հիեէ չըգըշալա տըր :

Միւլադարձի հիւմա հազարաթը, պիր
իքի կիւնէտէթ, մահէլի մէմուրիեթեթ-
լերինն քիլմէթ իտէնէթլէր տիր :

— Իրան էլչիսի Մուհսին խան հազ-
րէթերի, կէչէն կիւն, Պապը Ալիտէ
խարիճիէ նազըրը բաշա հազարեթերի
իլէ միւլադաթ իթմիլ տիր :

— Թարապուլուր զարպ վալիսի Սա-
մի բաշա հազարեթերի, մէրքէթի մէ-
մուրիեթերինն միւլթէվէնէնհէն,
տիւնքի կիւն Թալիֆ նամ վաթօր իլէ
Տէրիսառնտէթտէն հարէթէթ իլլէմիլ
տիր :

— Չարչէնպի հիւնիւ Եւհզատէ
պաշտտա զուհուր իտէն հարիգտէ,
օն պէշ խանէ միւհէթիւք օլմուլ տուր :

— Բաշկար էմիրի հազարեթերի թա-
րաֆընտան պուլ քէրէ Տէրիսառնտէթէ
կէօնտէրիլէն Եադուպ պէյ, էվլէլի-
սի կիւն, հուզուրը հազարեթի բառի-
շահիեէ չըգըշալա, օրա մամուլաթըն-
տան զայեթի կիւլէլ պիր թադըմ շալ-
լար իլէ մուրասա պիր գըլթա գըլթե
վէ ինճի իլէ միւլթէլէն պիր առէտ
քէմէր թադտիմ իթմիլ :

— Պահրիեէ նազըրը բաշա հազ-
րէթերի, էվլէլիսի կիւն, մապէյնը
հիւմաեռնա աղիմէթի, հուզուրի շէհ-
րիեարիեէ չըգըշալա տըր :

— Սուսամ պէյի Բալիլաքի պէյ հազ-
գընտա պաղը շիքեաեաթը հալի մահ-
զէրի, պապը Ալիեէ արղ ու թադտիմ
իթմէթ իւզրէ, ճէզիրէյի մէզքիւրէ է-
հալիսի թարաֆընտան մուրախա-
սա

Ի Լ Ա Ն

ՕՍԳՐՈ ՕԳՐՄԱՆ Պանդար Ճանիպինտէն 50 վէ 100
լիւրայի Օսմանի գըլմէթինտէ Կանտըզ Պոնուրը չըպա-
րըմը օլուպ, պուլսարըն
90 կիւն վառնէսի օլունլարը սէնէտէ 00 6 վէ
30 կիւն վառնէսի օլունլարը սէնէտէ 010 5 ֆայիլ կէթի
րէճէյի իւն օլունուլ :

Թալիին օլունտան զաթլար, կէչէն սա-
լը կիւնիւ, Տէրիսառնտէթէ պիւ միւ-
վասէլէ, Եէվմի մէզպուրտա հուզուրի
սատրապաբիեէ չըգըպ, մահզերէրինի
թադտիմ իթմէլերի իւզէրինն, էլէր
շիքեթիլէրինն սահիւ օլտուղու թէ-
պէյի իլլէտիկի հալտէ, գանուլէն
իհզադը հազգ վէ աքսի զուհուրին-
տէ, պու միսիլու իֆիթիւրալարըն վու-
գուլինն սէպպ պունլարըն, արանըպ,
անէր տալի թէրէթիլիւպ իտէնէթ
ճէզայի կէօրէնէթլէր տիր տէնիլմիլ
տիր :

Իլիւաեթի Նէզարէն, Սուսամ ճէ-
զիրէսի իտարէ մէմուրի թարաֆընտան
պիր ինթիլապ, միւլադարձի հիւնի
իտարէսինտէն պահսէ, տիկէր պիր
հէյեթի տախի Եադընտա Տէրիսառ-
նտէթէ կէրիպ, օլունտան շիքեաեթիլ-
րին սըրֆ արաճիֆտէն իպարէթ վէ
պիլէսա օլտուղունու, պապը Ալիեէ
արղ ու պէեան իտէնէթլէր տիր :

— Իւսթիւպ սահնաղը տախիլինտէ
վազը Գուսմանօլ նահիբէսինտէն,
Գուրիեէ Եազըլաղընա կէօրէ, իքի
նէֆէր լըրիսիլիւն թիւճալար, իշ-
գըմընտա իւսթիւրէ կիլմէթտէ իքէն,
պիր թադըմ հալտուլար իւզէրէրինն
հիւճուլ պիրլէ, իքիսինտէ էօլաիւ-
րիւպ, պէկիր վէ 9 պին զը, մըգտար
ադէնէլերին ռըպ ֆիւլար իլլէմիլլէր
տիր :

— Չապիլիեէ միւլերի սապըգ Բէ-
ուֆ բաշա հազարեթերինն, 7500 զը-
մազուլիեթ մաաշը թախսիս օլուն-
տուղու իշիտիլմիլ տիր :

— Թունա Նէհրինն վազ օլունտադ
ալթը գըլթա թօր չէթէր սանտալար
ինչաթընն ինճարի միւնադասաթըն,
Լոնտրաքա սալթանաթը սէնիեէ սէ-
ֆիրի թարաֆընտան էմր վիրիլմիլ օլ-
տուղունտան, իլլուրտէ Նէթիլիեթի
պապը Ալիեէ արղ ու իշար օլունուպ,
չուրայի պահրիեթինն րէյինն իհալէ օ-
լունտադը, վէ ինչաթը մէզքիւրէ-
նին, էն միւլթէպէր պիր ֆալիլիւրա
էհվէն շարթալար իհալէ գըլընադը
իշիտիլմիլ տիր :

— Բէթիլէնէմտէ վուգուլ պուլան ուլ-
ղունտուղուլարա տալիլ լազըմ կէչէն
լայիհանըն թանգիլի իլին, Չիվէր պէյ
էֆէնտիլին իտէնէթի թահգըպաթտա,
Պէյրուլթա մուգիլմիլ Թրանսըզ գոնա-
լօսունուն տալի հազըր պուլունտադը
վէ զաթէն Թրանսա սէֆարէթի թարա-
ֆընտան, միւլադարձի գոնադարձ, Գու-
սա շէրիֆէ կիտիւլ, օլ պապտէ ին-
պիտէն թահգըպաթտա հազըր պուլուն-
տա շէր օլունուլ վէ Գուստը շէրիֆ
միւլադարձի Նազիֆ բաշա հազարեթ-
լէրի տալի, պու խուսուլ, սըրֆ տա-
խիլ պիր մատտէ օլտուղու ճիհէթիլէ,
պուլնա էնէպիլլէրին միւլադարձի գա-
լթա հազգ ու սէլահիեթիլլէրի օլադա-
Եադընտա պէեան իլլէ պէրապէր, պու-
նա տալիլ Եէտլէրինտէ պուլունտան
թահիլաթը գապուլ իթմէլիպ, Եի-
նէ քէնտիլլէրինն կէրի վիրմիլ օլտուգ-
լարըն, լա թիւրքի Եազընտ :

— Խարիճիյի Նազըրը Բաշիտ բաշա

հազարեթերի, Եազ մէվսիլինի կէչի-
մէթ իւզրէ, Գէօյէ օղլու Բալուր Էֆէն-
տիլին, Պէպէթտէթ խանէսինի քիրա-
լադը տըր :

— Թըրաֆայ շիրքէթի, Եէնի արա-
պալար կէթիլթարմիլ օլադալա, տէօրթ
տադըպտա պիր, Գալաթաքան Ֆէրի
քէօյէ արապա իլլէթիլմէթտէ տիր :
— Տիւնքի կիւն Ֆէրի քէօյ սաքին-
լէրինտէն, վէ գաթօլիք միլլէթիլտէն
5 Եաշնտա պիր գըզ չօնուղուն ֆիս-
թանը հէր նասըլ իսէ կէզտիլի էսնա-
տէ աթէշ տարաք, վիճուտիլին պա-
ղը ազալարը Եանմըշ վէ օլ անտէ թէ-
տալիլինն պազըլմը իսէ տէ, Նիհա-
յէթ իւլ սաաթ սոնրա վէֆաթ իլլէ-
միլտիր :

... Միւլէլիֆ,
Պաշմա կէչէն պիր տէհէթիլու գա-
զաեթ սիլլէրէ թարիֆ իտէրիմ, շէօյլէ-
թի մայիս 10 Բէնհէյմպի հալադը
սաաթ 11 րատտէլլէրինտէ, Պալըգազար-
տա թալմըզ սօգաղընտան կէչէր իքէն
արգաւտան կէչէն պիր գուտուղ քէօ-
Բէյէ ազ գալաթ զուրպան կիտէնէ-
յիտիմ :

Մէզքիւր քէլը սօլ պաճաղըմ պիր-
տէն պիրէ Եազըպա թանթալօնըմ հիւլպիր
սաղ Եէրի պրտգմաթըլընտան մաա-
տա տիլլէրինի էթիմէ կէչիլտիր, վէ Նէ
գատար քէնտիլի գուրթարմաք իս-
թէթիմ իսէ միւլթին օլադաթ, վէ սոնտա
տուրան պալըգը Եանաֆընտան պա-
ղըլարըն գալթէթիլլէ գուրթուլապիլ-
տիմ, զիրա պու քէլը, գուտուղ օլ-
տուղունտան, քէնտի ճանապարհըլըն
իճրա իթտի, հէլէթի քէնտիլի գուր-
թարապիլտիմ չօգ շիւքիլլէր վիրտիմ
Ալլահա սաղ գալաթըմ իլին :

Ոնտան միւսիլ Եանիլին էնգալա-
նէսինն կիտէրէթ պէօլիւք զալթէթիլէ օ-
լան Եարալարըն թէտալիլինն պազըլ-
տը, վէ զիեաթիլլէ թէսէլի վիրտի
լէր շէտիլլի սուրէթտէ Եազըլաթըլը
իլին, Անէպա պու գուտուղուն զու-
տուղ քէօթէթլէրին էլինտէն էհալի Նէ
վազթա գատար Ենէլէ գուրպան կի-
տէնէթ տիր, վէ Նէ վազթի գուրթու-
լադաթ, իմտի րիճա իտէրիմ զազթա-
յի միւլթէպէրինիլլին պիր քէօլէսինն
հիմմէթ պուլեռաթըլը :

Հաճի Գ. Պաղտասարեան

ԲԱՂԱՆՈՒԼԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Ընկերութեան տնօրինութիւնը պա-
տիւ ունի Ծանուցանել Մեծ. Բաժանոր-
դաց, որ մինչև 17 մայիս ստորագրուած
Բաժիններու թիւը 393ի հասած է, և
թէ յիշեալ Բաժիններու ապրիլ և մայի-
սի ամսավճարներով 110 հատ Օսմ. Բու-
կարի վաճառքի արժեքներն առնը-
ռած է, որոյ ցուցանիքը պատրաս-
տուած ըլլալով, Մեծ. Բաժանորդ-
կրնան հաւաքիչներէն մէկ մէկ օրինակ
ընդունիլ :

Բաժանորդագրութիւնը՝ որ մինչև
մայիս 20 դադարած է ըստ կանոնի,
մայիս 21ին վերստին պիտի սկսի մնաց-
եալ 107 Բաժիններու վաճառման հա-

մար, որոյ լրումը մասնաւոր ազգարա-
րութեամբ պիտի հրատարակուի :
Կ. Պոլիս 18 մայիս 1873

Պալատէքի իւնըն թիւրքէսի տիր,
ԲԱՂԱՆՈՒԼԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Մայիս 17 է գատար սաթըլան հիւ-
սէլէրին մըգտարը 393 է պալիլ օլմուլ
օլուպ, մէզքիւր հիսսէլէրին ապրիլ վէ
մայիս ալըգըլարը իլէ 110 առէտ Բու-
մէլի տէմիր Եօլու թահվիլաթընտան
սաթըն ալընմըշ վէ թահվիլաթը մէզ-
քիւրէնին նիւմէրօլարըն իսթաթ թան-
զիմ ու թէրթիպ օլունմուլ օլտուղուն-
տան, հիսսէ սահիլպէրի, մէզքիւր
լիւթաքան պիրէր նիւսիս, թահիլ-
տալարտան ալապիլիլ օլտուղարը,
շիրքէթէն իտարէսի թարաֆընտան
հիսսէտարտէն էֆէնտիլլէրէ մախսուսէն
իւն օլունուլ :

Հիսսէ տէֆէրի, գանուլէն, մա-
յիս 20 է գատար գաթանմըշ օլուպ,
թարիլի մէզքիւրտէն սոնրա, պազը
գալան 107 առէտ հիսսէլէրին ֆիրուլս-
թինն տէվաթ օլունադաթ վէ հիսսէլէր
թէթիլ սաթըլաթտա, մախսուս ի-
լանա պիրտիլլէնէթ տիր :
Խսթանպօլ, 18 մայիս 1873

Ի Լ Ա Ն
1289 սէնէսի Բուլի մայիս Երկրմի-
սինտէ Եանիլ ալաֆրանկա 1873 հազի-
րան իպիլտաթընտա, զարպիլանէի ա-
միրէտէ գուրաթը քէչիտէ օլունադաթ
Բուլ էլի տէմիր Եօլու թահվիլաթըն
հիսսէի իքրամիլ պիլթէրի էնիլլէթ-
լի շարթիլ իլէ պէհէրի պէշ զա. սա-
թըլը, խսթանպօլ քէօրիւ գաղաթը
Եէնի ճամի գաթուսու Նօ. 75 մաղա-
զաթըտա :

Վէզա Բուլ էլի տէմիր Եօլու թահ-
վիլաթըն պիրիլին վէ իքիլիլ թէր-
թիլպիլ վէ Սադաթըն 84 իւնիլ թէր-
թիլպիլ վէ Պուքէշ շէհրիլին 20 ֆրանք-
լըպ պիլթէրի իլէ սալի հէր Նէվի
Էվրօպա սէհիլլէրի սաթըլը :

Չիք օլունտան պիլթէթ վէ գուրօնլէ-
րինտէն ֆիրուլթիլտէն օլուրիսէ միւնա-
պիպ պիր սգոնթօ իլէ սաթըն ալընըր :

Ղուկաս Բ. Երիւսեան

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԵՐ
ՅԵՐԱՅԱ

Բարիս 28 մայիս
Գալիլէն պիրտիլլէրին կէօրէ,
Միլլէթ մէմուրիլին Եաթըր ազալարը,
հիւքիլմէթիլ Կուլարալարըն Եանիլ-
նիւ ալաթ իլին, րէյիսի ճիւլհուր Մադ-
Մօհսուն մէտուլ օլադաթընը իւն
իթմէթ վէ միւլադարձիլլին, միւլտտէթի
մէմուրիլլէրին պէշ սէնէեէ գարալ-
լաթըմաթ իսթմէթտէ տիրլէր :

Ինկիլթէրա վէ Պէլիլաթ իլէ ազաթը
թէթիլլէ օլունտան թիւարէթիլ ահտնա-
մէլլէրինն Եէնի գապիլլէթ թարաֆըն-
տան թէրք օլունադաթ զանն օլու-
նուր :

27 մայիս
Չօգ Էսհամ սաթըլաթընտան, ֆսն-
տօլար տիւլտիր :
Պիլթիլ Թրանսաքա սալիլ պէր
քէմալ տըր :

Բարիս 28 մայիս
Միլլէթ մէմուրիլին սօլ թարաֆ ա-
զալարը հիւքիլմէթիլ իտէնէթլէրի սի-
ւալի թէթիլիլ իլլէմիլլէր տիր :
Յըրանսաթա ճիւլհուրիլլէրին գա-
թիլլէն թէթիլիլ պու կիւլլէրտէ իւն
օլունադաթ, վէ րէյիսի ճիւլհուրուն
միւլտտէթիլ մէմուրիլլէրի պէշ սէնէտէն
իպարէթ օլադաթը, վէ մարէշալ Մադ-
Մօհսուն րիաթէթի ճիւլհուրտէ իպ-

գա օլունաճաղը սեօյլենմէք ու տիր :
Ֆրանսա սեֆարէթէրինտէ պաղը
թէպէտտիւթ օլունա տուր :

ՇԱՀՐԵ ԵՕԼՃՈՒԼՈՒՂՈՒ

Լոնտրա 28 մայիս
Իրան շահը հաղորէթէրի, յունիս 18
տէ վիթթօրիա Անտ Ալպէրթ նամվա-
բօրա րաքիւ պօլաճապ վէ տէօրթ գը-
թա զըլլալ սեֆինէ, ինկիլլէրրաեա
գատար միւշարիլէյհին մայթթինտէ
պուլունաճաղ տըր :

Միւշարիլէյհ հաղորէթէրի Լոնտրա-
եա վիսուլինտէ, Բարթաթ եազընյա-
րընտա տէնիզ մանօլըալը վէ Ուիլ-
վիկտէ տէ ասքէր կէլիտի իճրա իտի-
լէճէք տիր :

ՅԻՐԱՆՍԱՎ ԿԷ ԱԼՄԱՆԵԱ

Պէրլին, 28 մայիս
Գօրէսթօնտանս Բըրօվէնսիալ զա-
ղէթաթ տէր քի Ալմանեա հիւքիւմէ-
թի, Ֆրանսան թախիլի իլլէրինէ
միւսաթիլէ իթմէեհէք տիր : Ֆրանս-
ա հիւքիւմէթի Ալմանեա հազընտա
օլան թահիւտթընը նէ կէօնա իճրա
իտէր իսէ, Ալմանեա հիւքիւմէթի տէ
օնա կէօրէ հարէքէթ իտէճէք, մէզ-
քիւր թահիւտթ հազընտա ալընան
իւք թապէրլէր, էյի տիր :

ՄԱԼԻԻԷ

Վիէննա, 28 մայիս
Ոսէսա պօրսաթնտա պուլսրան
զուհուր իթմիլ տիր տէյի կէլէն թէ-
վաթուրուն տալը եօգ :

ԱԿՍՏՐԻԱ-ՄԱՃԱՐ

Վիէննա 27 մայիս
Բըրէս վէ Նուվէլ Բըրէս Լիպր նամ
զաղէթալար, Գըրէտի Օսթրո-Թիւրք
շիրքէթինին եազընտա հիսապարը
կէօրիւլիւպ տալըլաճաղը հալաթիսի-
նի եալանա չըգաթըլար :

Իմբէրաթօր հազընթէրի, Մօնթան-
սիէ տուգաթընը իլէ Գարաշապ պէյի-
նի հուլուրունա գապուլ իլլէտի :

Տուրմագաթըն եալմուր եալմագ-
տա տըր :

ԻԹԱԼԻԱ

Րօմա 26 մայիս
Րուսիա իմբէրաթօրիլաթը Րօմաեա
միւլաթսէթ իլլէտի :

Րօմա 27 մայիս

Րուսիան թալիգաթլարընտա տալիլ
գաթուն թէքմիլ թահսին օլունտու :
Բաբա, Րուսիա իմբէրաթօրիլաթընը
գապուլ իտէճէք տիր :

ԻՆԿԻԼԻԴԻՐԱ

Լոնտրա 26 մայիս
Պուլսթա իլէ, Ավսթրալիա տան
79000 օնիա ալթուն վէ 99000 ինկիլլ
լիւրաթ պէլէնմէքտէ տիր :

Շահ հաղորէթէրի, յունիս 18 տէ
պուրաեա միւլաթսէթ իտէճէք տիր :

ԸԶՎԻԹԻՐ

Պէրլին 26 մայիս
Վիւքէլա իսթիֆա իթ տիր :

ԱԼՄԱՆԵԱ

Պէրլին 28 մայիս
Իրան շահըն, ճուսա իրթէսի կիւնիւ
Պէրլինէ միւլաթսէթի պէլէնմէքտէ
տիր :

Ֆրանսաեա վուգուա կէլէն թէպէտ-
տիւթ, Ալմանեա զաղէթալար վէ
էրպապը լօրիթիգըլէսի թարաֆընտան
թապտիր օլունաճաղ տըր :

ԹԻԻՃՃԱՐԻԹԻ

Լիւբլոու 28 մայիս
Միտլինէ Նիու Օրէանս բաժնուրը,
բէնա 9 1/8 1/4
Տուրա էյի ճիւս 8 1/8
Պու կիւքի սաթը 10,000 պալէա
Բիսպա գալի

Աֆիօն	21
Թիֆթիգ	35
Չաթ Իրէյի,	28 1/2
Ճէհրի,	7 10

(Աֆիօն Ժոն Բոնիւլ)

Լահամը ումուսի	83 45
1889 խթիգրապը	320 00
Ֆրանսալ ֆօնտօսու	3 0/0
Իթալիա ֆօնտօսու	3 0/0
	83 30

ՍԱՐՐԱՖԻԹԻ

Էսէ, Ուիլ 16 մայիս	ախամ գար	57-36
» 18 »	սազակ ալըլար	58-22
» »	սաթ 6	58-34
Իսթիգրալ 1883		585-
» 1888		585-
» 1889		516-1/2
» 1872		90-

Քրէտի պանգա հիսսլէրի	13-1/4
Սոսիէթէ Ոսթրո-Թիւրք	7-1 2
Սոսիէթէ Ժէնէրալ ապալիսլարը	12 25
Սոսիէթէ Օթման	6-00
Վէրիսի գումարանեաթը	4-3/4
Ստամպուլ պանգաթը ագսիօնլարը	7-3/4
Շըմէնաթիւր սէհիմէրի էսիլի	170-00
» » Եէնի	86-1/2
Եէնի Թրամվայ հիսսլէրի	16-10
Լօրիւս մասէնի ապսիօնլարը 114 ֆրանք	

Արձէլիւրիս Բիւզուս 18 ՄԱՅԻՍ	
Ինկիլիլ լիւրաթը	111-00
Ֆրանսալ ալթունու	87-21
Բօլ	39-18
Գըրմից ալթունու	81-22
Պէկապ միւլիտիլ ֆարլը	1-27
Միթալիք ֆարլը	5-20
Պաղը	120-

ԱԶԳԱՅԻՆ

Միւլթիլի իսլաւա
Մանլումէնի 2199 ինիլ Նիսիսիսիստէն
պաղըլէ

Իվիլէա, մէքթէպ տիմէքլէ, նէ
տիմէք իսթէտիկիմիլի պիլմէլի վէ
գարար Վիրմէլի, վէ պատէհու իճա-
պը իճրապըն տիւլիւնմէլի վէ իճրա
իթմէլիլիլ :

Եազըն վազըթլարա կէլինճէյէ
գատար, չօնուգլար պիր եարաճալ,
եանի առաժը րահաթաթ իտիճի վէ
մուգիր պիր մալուգ տուրար կիպի,
մէքթէպէ կէօնտէրիլմէք իսթիլլէ Էվ-
լէրտէն տէֆ իսթիլլէքտէ, վէ հօճա-
լարա տալի, Էվլէրտէ եաթըրլարը
չօնուգլա եարաճալըլարըն աճըր
չըգըլըլաթը, վէ պիր տահա եարա-
մալըլը եարաճալաթ տէրէճէսիլտէ
գօրգուտուլմաթը Նիլիլիլլէ, հօճա-
լարա, խասէթէն, Էթի սիլիլլէ վէ քէ-
միլի պիլիլմ տէնիլլէրէք թալիմաթ վի-
րիլմէքտէ իտի :

Բէտէր ու վալիտէ պիր թարաֆ,
հօճա տիլէր թարաֆ, վէ զէվալլը չօ-
նուգլ տալի իւլիւնճիլ թարաֆ. չիւ-
տի պուլլարըն ալա եէրինտէ տէօնէն
էֆթեար վէ իճրաթաթ տիգգաթ իտէ-
լիմ :

Պիրինի թարաֆըն, եանի բէտէր ու
վալիտէնին պալլընա արգուսու ուլում
ու ֆիւնուս օլմաթըպ, իլլա, չ ճուլուն
էվէ կէլտիկիլտէ սուս բուս օթուրմա-
թը, հիւ պիր չէյ գըրմաթըպ, հիւ պիր
չէյ տէօթմէլմէսի, հիւ պիր զիւնաթեար-
լըք իթմէլմէսի, վէ պաղըրըպ չալըր-
մաթաթը, վէ օյնաթըպ գօլմաթաթը, վէ
քէմալի իթմաթ իւզըն պուլունմաթը,
վէլհաթըլ քիմէլի թաճիլ վէրահաթ-
աթը իթմէքսիլլին, սուստ տուրուր
քէտի վէ եալաթ քէօրէք կիպի պիր
քէօնտէ գըլըրլարաթ, եալընըպ անա
վէ պապաթըն կէօնտէն պաղմաթըլ-
լըք էօյրէնմէսի տիր, վէ պուլունտի ֆաղ-
լա օլտաթ, Էվլէր պիրազտա եաղմաթ

օգումաթ էօյրէնիլ իսէ, վէ քիլիսէտէ
գիրք օգուսուպ տիրապուլուգ իտէպի-
լիլ, վէ էօյլուտէ տիլիւնտէ, վէ չու-
րաթա պուրաթա մաղաճաթը սուրէթ-
տէ պաղըրապիլիլ իսէ, օնտան պիւ-
լիւք իգպալ վէ միւրաթ օլմաթ :

Մատաթ քի բէտէր ու վալիտէլէ-
րին, վէ պիւնալէնալէյհ միլլէթին ալ-
զու վէ էֆթեարը պու իտի, հալիլլէ,
Էէնի պալաթալ օլան մէքթէպ ալմաթ-
լըք, վէ մէքթէպէ չօնուգլ կէօնտէր-
մէքլիլ Էպիլիլսի, պու չարըրք վէ
պարպարաթ թէմէլ իւզընիտէ իպնա
իտիլմէլի իտի :

Կէլլէլմ հօճալար թարաֆընտ,
պուլլար գաթէն ֆաղըր վէ միւրաթէ-
նէյէ, վէ քէօր քէօրիւնէ իթաթաթ
մէճպուր առաժար օլտուգտան պալ-
գա, քէնտիլէր տալի, թըպգը Էհա-
լիլին իթիլլաթ վէ Էֆթեարընտա օլ-
տուգլարընտան, ճիլէթ պէճիլլէթմէլ-
քիւր գաթիլլի քեաթիլլէն իճրա իթ-
մէքլիլ Էհալ արգուլէյ, վէ հէմ տէ
մէճպուր պուլունմաթաթ իտիլլէր :

Չօնուգլար իլլին, Էվլէր հաղըն-
տա արգու իտիլմէքտէ օլան հալլէր,
եանի սուս բուս պուլ կիպի պիր քէօ-
նտէ գըլըրլա գալմաթլըք, մէքթէպ-
լէր վէ հօճալար իլլին, տահա զիւնտէ
վէ բէք չօգ զիւնտէ Էվլէրիլլէթմէլ-
իտի, չիւնք Էվլէրտէ պիր ֆաթիլլէա,
եալընըպ պիր իթի չօնուգլուն եարա-
մաղըրընա տաեանաթաթըլը հալտէ,
մէքթէպտէ եալընըպ պիր վէ եա իթի
առաժըն Էլլի վէ Էիւլ Էէֆթիլլէն եարա-
մաղըրընա հիւ տաեանաթաթալը
ալթեար իտի :

Չօնուգլար եարաճալըլաթտան վալ
կէլիլլէթմէլլին Էն գօլալ, Էն թէհսիլլի
վէ Էն զիւնտէ գապա տգըլլարա եա-
թըն օլան գաթիլլէսի, քիւլիլլէր, թաղիլ
վէ տաեաթ իտի, զաթէն հէր Էվտէ պու-
լունու, թա Էվլէլլինտէն պէրու մէլգըր
իճրաթէ գօնուլմաթաթ իտի, վէ թա-
պիլլէլլէ մէքթէպլէրտէ տալի մէլ-
քիւր ուսուլլէ իթիլլաթ վէ միւրաթաթ
օլունմաթ իտի :

Պու պարպարաթ գաթիլլէտէն, հօճա-
լար իլլին պիրտէ թիճաթէթ գաթուսու
ալըլմաթը, եանի զէվալլը չօնուգլ, տա-
եալը պէլլիլ ալ Էէր իսթիլլէլլէ, ալա-
տա պիր հօճաթընա պաղչիլ կէօթիւր-
մէքլիլլէ չալըլմաթը, վէ եալաթ կէօ-
թիւրէմէտիլլինտէ, տահա զիւնտէ տա-
եաթ Էէմէսիլ թէֆթիլլէրուլթըտա պալ-
գա տըր :

Կէլլէլմ չիմիլ զէվալլը չօնուգլարա,
թապաթ օնլարը գուսուր խալը իթ-
միլ տիր, հէր աղաթը քէնտի մէմուրի-
նէթինի եանլը իճրա իտէրէք քէպիլ
քէմալլէ իտէճէք տիր, վէ հէր չէյի
մէրաթ վէ թաղիլ իլլէնէրէք էօյրէ-
նէճէք տիր :

Տիլի սէօյլէմէք իսթէր, քէնտու
քէնտուլէ պիր թաղըմ չէյլլէր իսթ
թաղար, եանլը սէօյլէր, գուսուր
սէօյլէր, վէ բէրէլէէրէք սէօյլէր, վէ
լսքին պիր իթի, սէնէ գաթիլլէտա Նի-
հաթէթ պիր լիսանը նիգաթընտա սէօյ-
լէմէյէ պալլար վէ սէօյլէր :

Չօնուգլար պու ճիլլէթլէ չօգ իգ-
պալլը տըրլար, զիրա, Էլլէր պալգա
գուսուրլարընտան ալաթը օլտուգլ
կիպի, լիսանտա եանլը վէ գուսուր-
լարը իլլին տալի քիւլիլլէր վէ թաղիլ
իլլիլաթ, վէ տաեաթ Էէմէլլէր լաղըմ
կէլլէ, վէ եալաթ առաժտէն պու-
լունտա իտի, կիլլէ կիլլէտիլլէ տաեաթ-
Էէյէմէլլէրի, վէ պիր լիսան սէօյլէ-
մէլլէն Էվլէլլէ մէլաթա կիլլէնէլլէրի
չիւրհէսիլլէ իտի. Լաքին, հաճա օլուն

քի, մուլալիլ օլարաթ, լիսանտա պիր
եանլըլըլաթը վէ գուսուրլարընտ,
բէտէր ու վալիտէլլէրին պիր զէվգ
պաղըլլաթաթ, տաթիլ գաթիլլէտէն
օլմաթ տուր :

Էվլէթ, չօնուգլար հէր չէյի թաղ-
լիտ իտիլ, վէ հէր չէյտէ գուսուր
եարաճալ իւզըն խալը իտիլլէր տիր,
աեաթլարը վար տըր Էէօրիւմէք իս-
թէրլէր, հալ պու քի րահաթ Էէօրիւ-
լէպիլլէնէ գաթար, Էիլլէրնէ տէֆա
տիւլիլա գալմաթը իթիլլա իթ-
մէքտէ տիր, Էլլէր սալիլ տաեաթ
չալէսթէ սաեթլարըլարը գուսուրլարը
կիպի, պու պապտէ տալի տաեաթ
չալէսթէ սաեթլարըլ օլալար իտի, հիւ
պիր չօնուգլուն Էէօրիւմէք էօյրէնէմէ-
յէճէլի ալթեար իտի :

Չօնուգլարըն տիլլէրիլ, վէ տաեաթ-
լարը նաթըլ գուսուրտա պուլունմաթ-
իւզըն, վէ թէճիւրպէ վէ թաղիլ ի-
տէրէք քէմալլէլլիլլէ իլլին խալը ի-
տիլլէր իսէ, Էլլէրի, վէ ֆիլլէր, վէ
նիլլէթ վէ միւրաթ տալի էօյլէ խալը
իտիլլէր տիր, եանի տալիմա գու-
սուրտա պուլունմաթաթ, վէ գու-
սուրտա պուլունմաթ քէմալլէթ իրէ-
նէլլէր տիր, վէ հալիլլէ պիլլմէյէրէք
գըրաճաթլար, տէօքէնէլլէր, պաղըր-
չըպ չաղըրչաճաթլար, վէ Էէօրիւլիւպ
գօլաճաթլար տըր, չիւնք էօյլէլլէլլէ
քէմալլէլլէ վաթըլ օլաճաթլար տըր :
Պուլլարը չօնուգլար իլլին ճալիլ կէօր-
մէլլէք, վէ միւսաթաթ իթմէլլիպ, վէ
տէօյլէք, սէօյլէք վէ գօրգուլմաթ,
վահիլլէր տիր, պարպարըլ տըր, հիւ
պիր չէյ պիլլմէլլէք, վէ չօնուգլարը
թէքմիլ առաժ Էէրինէ թաղմաթ տըր :

(Տէլ-Ն)

(Ն ԷՎ Ի Յ Է)

Կէլլէլլէրտէ զարգ օլտուգլունու
եաղաթըլըլ Ալթանիլլէ նամ վաթօ-
րուն էտէվաթ վէ Էլլէաթըլա լէվալի-
մաթը սալիլլէսիլլէ վէ տէնիլլէ պա-
թալարըն նալլէլլէրին, տէնիլլէն չը-
գաթըպ, տէֆն իթմէք իւզըն, Նիու
Էօրգաթա պիր գուլաթաթ թէլլէլլէ օ-
լունմաթ, վէ սէֆինէյի մէլգըրիլ գու-
լաթաթը աճէնթէսիլլէ մալսուս ի-
տալիլլէլլէլլէ գուլաթաթը, խալիլ
ֆիլլէտա ու ֆիլլէլլէ իթմիլ օլտուգլա-
րըն, վէ սէֆինէլլէ զարգը իլլէ, պու
գաթար Նուլիլլէլլէ թէլլէլլէ օլտուգլը,
գաթաթըն Էլլէլլէլլէլլէլլէլլէ համ
օլունմաթաթ օլտուգլունու, Նիու Էօրգ-
տան ալաթըլ թէլլէլլէլլէլլէ իւզընիլլէ
թալմա եաղընտ :

Ամբիլլաթա իւլիւս թարաֆ-
լարընտա Տիւր չէհրի տէրունիլլէն
ճէրէեան իտէն նէհրին քէնաթընտա
պիր չօնուգլուն վաթիլլէլլէլլէ իճրա
օլունմաթաթ իթէն, պուլունտ սէլլին
կէլլիլ օլան պիր թաղըմ խալը, նէհ-
րը մէլգըրիլլէ իւզընիլլէ օլան քէօր-
րիլլէլլէ իւզընիլլէ չըլըլըլ օլտուգլա-
րընտան, խալըլ իգտիլլաթընտան
չի, մէլգըրիլ քէօրիլ Էէլլէլլէլլէլլէ
հալտէ, 90 քիլլիլլէ միլլէլլէլլէլլէ
վէլլիլլէլլէ իլլէ 20 մէլլուհ վուգու
պուլլուլ տուր : Շիմիլլէ գաթար 5)
նալլէ չըգաթըլլըլ իսէ տէ, պաղըլ-
լէն Էլլան պուլունմաթաթըլ, թալմա
ղաթէթաթըն, Նիու Էօրգտան ալաթ-
ըլ թէլլէլլէլլէլլէ մալլիլլէլլէ տնլալըլըլ
տըր :

Միլլէլլէլլէլլէլլէ Ամբիլլաթա Պէր-
իւլլէլլէ լօլաթաթաթաթընտա, ալա-
թալիլլէլլէ պալիլլէլլէլլէ կիլլէլլէ եա-
լան եալմուրուն չիտաթիլլէ պիր թա-
տէլլէլլէ վաթըլ տըր քի, հաթըլ օլան
սէլլալըլ վէլլէլլէլլէլլէլլէ սէլլիլլէլլէ
Էէնիլլէլլէ գաթաթաթ ալըլ կէօթիլլէ-
տիլլէ ալաթաթաթ պաղըլ խալլէլլէլլէ
թալմա

կէտէրէք եղբայրներ: Օթուզ քիչի
դատար քէսան, պիր խանէտէ սըղըն-
մը իբէն, մէզգիւր խանէ, սէլին չիտ-
տէթինտէն պիրտէն պիրէ խարապ օ-
լուպ, իշինտէ սըղընաւարըն ճիւղէսի
դարգ ու թէյէֆ օլմուշար տըր: Հա-
սըլը, սէլլէր, կիւեա պիր տիւշմէնը
գալի կիպի եօգարտան աշաղը կէլի
իքէն, արասընտա չօճուգ վէ թայի-
ֆէյի նիսա սաշլար տարմատաղընդ
օլտուղու հալտէ, ճան հալլիյլէ հէր
նէնէ եաբըլըրար իսէ, էլլէրինտէ գա-
լըպ, արթըգ գաթի իւմիտլէ, սէլին
էօնիւնէ Խիւշնիլէրին, վէ պուշնարըն,
երիւթէր թէհամմիլ օլունմազ
տէրէճէլէրտէ ֆիրեատ ու ֆիզանլարը-
նը իշինտէլէրին հաբըգ օլէն երիւթ-
լէրի տաեանմազ պիր հալտէ իտուկի-
նի, վէ պու աֆէթտէ նուֆուսճա վու-
գու պուլտն վէֆիեաթ, իւշ երիւղտէն
միւթէճալուզ պուլունտուղու, թայ-
մըստ օգուլմուշ տուր:

ՀԱՅ ԽՄԱԳԻՐՈՒՄԻ

Վերջին տարիները հայ գրական-
նախնա ապարիզում հանդէս են դուրս
եկած մեր օրիորդները և տիկիները
իրեանց ինքնուրոյն և թարգմանած
յօդուածներով և գրքովներով:

Այդ սուղանական երևոյթները
մեր գրականութեան մէջ շատ նոր բան
չեն: Դրա սկիզբը են մեր մէջ տասը
տարուց առաջ:

Բայց ամենայն առանձնական երե-
ւոյթ ըստ մեծի մասին անցնում է ան-
նըմանելի և չէ թողում այնպիսի հետք,
որ մի գգալի արդիւնաբեր նոր տարր
մտայնէր կեանքի մէջ:

Այդ մասնաւոր գրականական ե-
րևոյթները կազմում են առաջին քայ-
լը դէպի ընդհանուր աւելի արդիւնա-
բեր գործակատարութիւնը: Եւ ահա
մենք լուծ ենք որ հայ կնոյ խմբագ-
րութեամբ և օրիորդների ու տիկիների
գործակցութեամբ հրատարակվե-
լու է «Ընտանիք» ամսագիրը:

Նշանակում է հայ կինարմատը ա-
նում է իւր երկրորդ քայլադիմելը գրա-
կանական հանդիսում մասնաւոր երե-
ւոյթներից դիմելով դէպի համախմբ-
բանական գործակատարութիւնը:

Կնոյ ձեռքով և կանանց ոյժերով
խմբագրած ամսագիրը մեծ դեր կա-
րող է խաղալ մեր կեանքում, ուր կա-
նանց իրաւունքները և ձիրքերը ճշը-
ված են եղել մեր ընտանեկան անմե-
ծեանալի վրակ պատերի մէջ: Դա կա-
րող է ժողովել ի միասին հայ կանանց
մտաւորական յրված ոյժերը, աշխո-
յա միութիւն և ընդհանրութիւն, մշա-
կել մեր ընտանեկան կեանքի այնպիսի
երևոյթները, որոնք աւելի հասկանա-
լի են կանանցը, քան ընտանեկան
կեանքից հեռու մտադած տղամարդին:

Յայտնելով մեր սրտանց համակ-
րութիւնը այդ արդիւնաբեր նոր երե-
ւոյթին մեր կեանքի մէջ, աւելորդ-
չենք համարում անել մի քանի նկա-
տողութիւններ այդ մասին:

Այդ օրագրութեան գործիչները
լինելու են ըստ մեծի մասին մեր օրի-
որդներն և տիկիները: Ստացել են
նորա արդեօք այնպիսի ազգային կը-
թութիւն, որ ծանօթացնէր նոցա մեր
ազգային կեանքին, նորա պատմու-
թեանը, աշխարհագրութեանը, ա-
ւանդութիւններին, սովորութիւննե-
րին, լեզուին կրօնին, որոնք կազմում
են ազգայնութեան գլխաւոր տարրե-
րը:

Մեր օրիորդներին ուսումնարանա-

կան կրթութիւնը ըստ մեծի մասին ե-
ղել է ուրիշների ձեռքով, որտեղ հայ-
կական տարրը չէ ունեցել պատշաճա-
ւոր զարգացումը, այլ ենթարկվել է
աւելի զօրեղ տարրերի ազդեցութեա-
նը... Հետեւաբար մեր օրիորդների
ուսումնարանական գիտութեան պա-
շարը չէ կարող իւր ներկայ դրութեամբ
բաւականութիւն տալ այն պահանջ-
ներին, որ հայկական հասարակութիւ-
նը սպասելու է մի որ և իցէ ազգային
օրագրից:

Բայց ինչպէս պէտք է բացառել
այդ դրութեան մէջ կանանց դասա-
կարգից մի քանիսի պարբերական հը-
րատարակութեան ձեռնամուխ լինելը:

Մենք կարծում ենք, որ այդ ան-
հատները, եթէ ձեռք են զարկում
այդպիսի մի ձեռնարկութեան, ան-
շուշտ պատրաստուած պէտք է լինին
այդպիսի գործ առաջ տանելու, ու-
նենալով իրանց մէջ գիտութեան և
զարգացման այն պաշարը, առանց ո-
րոց չէ կարելի ուղիղ հայեացք ձգել
մեր գործերին և դեկավտել ժողովրդ-
դական մտաւոր կեանքը: Բայց թէ
որ տեղից կարող էին ձեռք բերել
դոքա այդ պաշարը, որ մեր ուսում-
նարաններից անկարելի էր ստանալ:
մեզ չէ փոյթ. դոքա կարող էին այդ
հմտութիւնը ձեռք բերել ուսումնա-
րանից դուրս իրանց ինքնուրոյն ա-
ռանձնական գործունէութեամբ և աշ-
խատասիրութեամբ, ասել կուղենք
թէ այդպիսիները մեր այժմեան դրու-
թեան մէջ բացառութիւն կազմող ան-
ձինք պիտի լինին, այլապէս ենթադ-
րել անկարելի է:

Միայն այդ ինքնուրոյն մշակու-
թեանը ապաւինելով հայ օրիորդը և
տիկիները կարող է համարձակ քայլերով
մտնել հայկական գրականական ա-
պարէզը՝ հաստատ հաւատալով, որ
իւր գոհաբերութիւնը ապարդիւն
չէ մնալու հայ հասարակութեան հա-
մար և գրաւելու է մեծ համակրու-
թիւն:

Թաղողութիւն հայ կնոյ երկրորդ
քայլադիմելին:

(Մեղու Հայաստանի)

ՅԱՐԳՈՅ ԽՄԱԳԻՐ

Ազգի ո՞ր անդամը չէ գգում իւր սըր-
տի մէջ ուրախութիւն, տեսնելով իւր
ազգի յառաջդիմութեան քայլը լու-
սաւորութեան ապարդիւնում: Հայ օրի-
որդներն և կանայք մինչև ցայժմ ան-
մասն են եղած այս ուրախութեան, ո-
րովհետև նոքա մասնակի չեն եղած
ազգի մտաւոր գործունէութեանց նո-
քա միայն ընտանեկան կառավարու-
թեան համար ընտրած մեքենայք են
եղած, նրանց անծանօթ էին ազգ. ազ-
գութիւն և ազգային շահ բառերը ի-
րանց բոլոր նշանակութեամբ: Բայց
լուսաւորութիւնը, որ ամենից պահան-
ջում է իւր հարկը, ամենքի վերայ հա-
ւասարապէս տարածելով իւր կենդա-
նարար ճառագայթները, պահանջեց
այն և հայերից, որոնք չէին մասնաւոր
նորա անընկճելի զօրութեան, բայց
արին դպրոցների դռները և մեր լրագ-
րոցների և ամսականների համար:

Այս մեծ ուրախութեան և միութե-
րական երևոյթի երջանիկ ակաւառտա
վկաններն ենք մենք: Բայց ինչ զմայ-
լումն և յախապկութիւն կարող է հա-
ւասարակ այն զգացումների հետ, որ
զարթեցրեց մեր մէջ մեր թիֆլիզբը-
նակ ազնիւ քորեթի ազգօգուտ դիտու-
ւորութիւնը գրականական հանդէսը

դուրս գալով խմբագրութեան դէկը
ձեռք առնելու, որ իրանց տիկնոջ ու-
թեան մէջ տատանվող քորեթին և եղ-
բարց դէպի անփոյթ և ապահով նաւա-
հանգիստը առաջնորդեն: Մենք ի խո-
րոց սրտի ցանկանում ենք նոցա այդ
բարի դիտաւորութեան իրագործումը
և խոստանում ենք մեր թէ ներթական
և թէ մեր կարողութեան չափով աշ-
խատակցութեան օժանդակութիւնը:

Օրիորդ Բարբարէ Նազարբեկեանց.
Օրիորդ Աննա Զօհրաբեանց.
Օրիորդ Մարիամ Եղաւազեանց.
Տիկին Կատարինէ Արզումանեանց.
Տիկին Թադուհի Տէր Գալովբեանց.

Բազու (Բէյա)

ԱՅԳՈՒ

(Թղթակցութիւն Մեղու Հայաստանի
լրագրի)

Թէպէտ մենք Հայկուհիքս հետեւե-
լով եւրոպական լուսաւորութեան ար-
տաքին ձեւերին այժմ վայելում ենք
փոքր ի շատե ազատութիւն մեր ա-
մուսնական և ընտանեկան յարաբերու-
թիւնների մէջ, բայց նայելով մեզ վե-
րայ հասարակական գործունէութեան
և արդիւնաբերութեան կողմից, հա-
զիւ թէ կարողենք ազատ համարվիլ:
Մենք չունենք հազարումէկ հասարա-
կական իրաւունքներ և արտօնութիւն-
ներ և ինչ է դորա պատճառը...

Դորա հիմունքը գտնվում են մեր անց-
եալ պատմութեան մէջ, ներկայումս
ինչով կարող են կանայք ձեռք բերել
ազատութիւն և վայելում իւրեանց
բնական իրաւունքների: Ով կամենում
է վայելել որեւիցէ իրաւունք, նա պէտք
է ունենայ համապատասխան զարգա-
ցումնային իրաւունքները արդիւնաբեր
կայունացնելու համար: Այդ պատճա-
ռով հայ կանանցը հարկաւոր է տալ
գիտութիւն և զարգացում: Առ այժմ
այդքանը կարող է պահանջել հայ կի-
նարմատը տղամարդից: Հասարակա-
կան կրթութիւն ստանալուց յետոյ ին-
քը կենք իւր սեպհական արդիւնաբե-
րութեամբ կարող է ձեռք բերել իրա-
ւունքներ, որին նա արժան կ'ապցնի
իւր անձը: Թէ ինչպէս է նայում Ամե-
րիկացի կնոյ իւր իրաւունքի վերայ,
աւելորդ չէ բերել նորա խօսքը:

Մի քանի տարի առաջ ես ստիկու-
հի էի մի Գնեստուկեցի հողատիրով մօտ,
նա ինձ առեւէր ինչպէս առուտորի ա-
ռարկայ: Նորա մօտ ինչ նեղութիւն-
ներ ու դառն վրտեր ասես որ չքաշե-
ցի: Ես եօթը տարեկան էի, երբ ինձ
բօժանեցին մօրիցս և ծախեցին օտա-
րին, այն օրից յետ ես էլ չտեսայ իմ
ծնողիս: Հազար ու բիւր զրկանքներ
կրելով, պէսպէս կարիքներ տեսնելով
ես հասայ այն երանքին օրին, երբ մեզ
ազատեցին ստրկութիւնից, որի համար
ամէն ժամ ես օրհնում եմ Աստուծուն:
Վասնորոյ հաւատացե՛ք ինձ, եթէ ես
ասեմ, որ ոչ ոք այնքան երախտագէտ
չէ, այնչափի գոհաբան չէ իւր ազատիչ-
ներին, որչափ ազատութիւն ստացած
մի ամերիկացի կին:

Երբ որ բանը հասաւ սարուկ կա-
նանց ազատութեան հակառակ կացող-
ները հաստատում էին թէ Սեբը ար-
ժան չեն ազատ լինելուն, թէ նոքա
ստեղծուած են միայն ուրիշներին ծա-
ռայելու համար և թէ ազատութիւնը
կարող է ապականել ու զըզուել դար-
ձնել անիծեալ ցեղը: Ո՛հ միթէ մենք
այժմ այն ենք, ինչ առաջ էինք, մի-
թէ մեր առաջնայ դրութիւնը միւ-
նայն է ինչ այժմ, երբ մենք կարողա-

նումենք հոգս քաշել ինչպէս մեր լու-
սաւորութեան, այնպէս էլ բարոյական
զարգացման համար, և երբ կարողա-
նում ենք մտածել հասարակութեան
օգտաւէտ անդամ լինելու վերայ: Մի
և նոյն ուրախութիւնը իւրեանց դըրու-
թեան մէջ կըզգան և այն կանայք, որ
կազատուին հասարակական ծանր պայ-
մաններից որոնց տակը բնկել են նոքա
բարբարոսական օրէնքների շնորհիւ:

Մեր հակառակորդները ու չարակամ-
ները չուտով կը համոզուին, եթէ ցան-
կանան միայն համոզուել, թէ կանանց
հասարակական գործունէութեան ըն-
դարձակելը, նոցա ազատօրէն պարապ-
մունք ընտրելը, քաղաքական հաւա-
սար իրաւունք ստանալը և հասարակու-
թեան մէջ անկախ դրութեան հասնելը,
ոչ միայն վայր կ'զգեն, այլ կազնուացը-
նեն կանանց բարքը, կ'աւելնեն նոցա
ազնիւ մայր, ազնիւ դատարարական ա-
պագայ քաղաքացիների, նմանապէս
կ'շինեն նորանցից արժանի կին և
արժանի մարդ:

Այժմ մենք ինչ ենք եթէ ոչ ծան-
րութիւն մեր հօր համար, որ աշխա-
տում է մեր կրթութեան մասին, այժմ
մենք ինչ ենք հասարակութեան համար
որը մեզանից չի ստանում այն օգուտը,
որ հարկաւոր է քաղել նորան իւր ան-
դամներից:

Մենք ինչ նշանակութիւն ունենք
տէրութեան համար, որ մեզ պտուղա-
նում է տղամարդիկների հաշուով, այո
մենք ոչինչ ենք, մենք նեղութիւն ենք
ինչպէս մեզ համար, էնպէս էլ մեր ծա-
ւորների, մենք մեռեալ զօրութիւն ենք
և գետնի խորքում թաղած ընդունա-
կութիւն: Այս ամենը լաւ են գգում
մեր թիշամիները, բայց կամ յամառու-
թիւնից ստիպուած կամ կեղծաւորու-
թիւնից, չ'են ուղում խոստովանվիլ: Ես
իմանում եմ ոչ թէ լսելով այլ փորձով
ինչպէս փռաւարդութիւն է կնոյ սիրտը,
երբ նա զարթնելիս միտն է բերում թէ՛
իւր ապրուստը ուրիշի յուսով չէ, այլ
իւր սեպհական ու արդար աշխատան-
քով և թէ ոչ ոք չտան մէջ չի մտածում
իւր հացից կտրել ու իրան զրկել հան-
գըստութիւնից մի աւելորդ անգամ
պահելու համար: Բայց քանի երջանիկ
է այն օրիորդը, որին չի ստիպում ան-
ճարութիւնը բնկնել որեւիցէ վատաբա-
րոյի գիրկը և որը վստահանալով իւր
շնորհքի վերայ, չի վախենում մնալ ան-
տէր ու անտուն... Ինչ սուտ են թող
ասեն, բայց ոչ ոք չունէ իրաւունք
մեզ արգելել աշխատելու և ստանալ
արդարացի վարձատրութիւն մեր աշ-
խատութեան համար:

Այո՛, մենք ունինք իրաւունք աշ-
խատելու: Բայց այդ իրաւունքը ապա-
հովայնելու և աշխատութեան միջոց-
ները սովորելու համար, ոչ օրէնքները
պէտք է դատաւարութեան մեզ հարեմայի
ստրուկ լինելու ոչ հասարակական կար-
ծիքը:

Այս բանի համար մենք աշխատու-
մենք, որքան ոյժ ունենք և օգնու-
թիւն ենք կանչում բոլոր Ամերիկացի
կանանց և տղիներանց, որոնք ջանք
են անում լոյս աշխարհ դուրս գալու
և արդիւնաբեր և ազգօգուտ գործու-
նէութիւն ունենալու:

Օր. Բար. Նազարբեկեանց

(Բէյա)

ՍԱՀԻԳ ԴԱԶԷՔԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթատ Բէնճէկ մայիս քաղաքընտա